

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 410/2012-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej Advokátskou kanceláriou F. P., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. B. F., vedené pod sp. zn. Rvp 8370/2012 až sp. zn. Rvp 8398/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rimavská Sobota a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 8370/2012 až sp. zn. Rvp 8398/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 8370/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 14. mája 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod sp. zn. Rvp 8370/2012 až sp. zn. Rvp 8398/2012 vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 12 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), čl. 14 dohovoru a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“), pričom sťažovateľka neuviedla spisové značky konaní pred okresným súdom. Sťažovateľka v sťažnostiach označila napadnuté konania okresného súdu len údajmi o osobe dlžníka a spisovými značkami, pod ktorými vedie veci súdny exekútor. Zoznam spisových značiek súdneho exekútora a tomuto zodpovedajúce spisové značky konaní pred ústavným súdom tvorí prílohu tohto uznesenia.

2. Sťažovateľka v predmetných veciach osobitne podanými návrhmi požiadala súdneho exekútora o vykonanie exekúcií. Súdny exekútor postupujúc podľa procesnej úpravy obsiahnutej v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov požiadal okresný súd o udelenie poverení na vykonanie exekúcií.

3. Sťažovateľka uvádza, že „Porušovateľ napriek tomu, že vec ním prejednávaná:

- nevykazuje prvky nadmernej právnej zložitosti;

- si nevyžaduje takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu...;

- do dňa spísania sťažnosti nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.“

Sťažovateľka ďalej uvádza, že jej dosiaľ neboli zo strany okresného súdu oznámené ani spisové značky, pod ktorými sa napádané exekučné konania vedú, preto ich identifikovala len pomocou označenia účastníkov a údajov, ktoré sú jej známe.

4. Sťažovateľka uviedla, že 23. marca 2012 podala v zmysle § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov predsedovi okresného súdu sťažnosti na prietahy v ňou iniciovaných exekučných konaniach. Sťažovateľka v sťažnostiach uvádza, že na tieto svoje sťažnosti nedostala dosiaľ žiadnu odpoveď.

Sťažovateľka v sťažnostiach ďalej uvádza chronológiu podávaných žiadostí o informácie o stave konaní a sťažností a podnetov na preskúmanie zákonnosti postupu súdu pre prietahy v konaniach (18. februára 2009, 20. mája 2009, 20. mája 2010 atď.).

5. Uvedeným postupom okresného súdu malo podľa sťažovateľky dôjsť k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie.

6. V petite sťažností sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že postupom okresného súdu v bližšie nekonkretizovaných konaniach boli porušené ňou označené práva, aby okresnému súdu prikázal konať bez zbytočných prietahov a aby bol okresný súd

zaviazaný zaplatiť sťažovateľke finančné zadost'učinenie, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

7. Podľa § 31a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. Z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) alebo Trestného poriadku.

8. Podľa § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

9. V danom prípade sa sťažnosti vedené pod sp. zn. Rvp 8370/2012 až sp. zn. Rvp 8398/2012 týkajú tých istých účastníkov konania (sťažovateľka a okresný súd), pričom navyše sú takmer identické z hľadiska právnej argumentácie použitej v nich sťažovateľkou, ako aj z hľadiska právneho problému, ku ktorému bude potrebné zo strany ústavného súdu prijať meritórny záver.

S prihliadnutím na obsah sťažností a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a okresného súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, a totožnú právnu argumentáciu sťažovateľky rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy tak, že veci vedené pod sp. zn. Rvp 8370/2012 až sp. zn. Rvp 8398/2012 spojil na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 8370/2012 (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.

10. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelja) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

13. Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvyhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

14. Podstatou sťažností je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva na prerokovanie veci bez

zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru upravujúcich zákaz diskriminácie postupom okresného súdu v neoznačených exekučných konaniach, v súvislosti s rozhodovaním okresného súdu o návrhoch na vydanie poverenia na vykonanie exekúcií.

15. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že sťažovateľka napriek tomu, že je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom — advokátom, v textoch sťažností, ako ani v petite neuviedla spisové značky, pod ktorými sú ňou namietané konania pred okresným súdom vedené. Sťažovateľka ústavnému súde spolu s návrhmi nedoručila žiadne relevantné (k návrhom sa vzťahujúce) písomné podklady a nepredložila žiadne dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, hoci napr. na prvom liste návrhov uvádza, že tvoria prílohu týchto návrhov (s označením „*listiny podľa textu*“, pozn.). Pokiaľ ide o tvrdenie sťažovateľky, že napriek jej žiadostiam jej okresný súd spisové značky predmetných konaní neoznámil, ústavný súd uvádza, že sťažovateľka ani vo vzťahu k tomuto tvrdeniu nepredložila žiaden dôkaz.

16. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

17. Ústavný súd pripomína, že nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľky nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, II. ÚS 267/2011). Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

18. Ústavný súd preto aj so zreteľom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľky konštatuje, že sťažnosti vykazujú také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom. Opísaný dôvod preto považoval ústavný súd za dostatočný na odmietnutie sťažností pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri ich predbežnom prerokovaní.

19. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2012